

In Nomine Dni Amen

ad perpetuam rei memoriam. Si Guimundus Augustus Dei grā Rex
Poloniae, magnus Dux Lituaniae, necnon terrarum Craconiae, Sandominia,
Sieradzie, Lancicia, Cuiavia, Russiae, Prussiae, Mazovia, Samogitia, Cul-
men, Elbingen, Pomerania, et alius et haeres. Manifestum facimus, tenere praesentium
universis et singulis, praesentibus et futuris harum noticiam habitum.
Quia cum retulissent coram nobis, famati Proconsul et Consules totaque
communitas Civitatis nostrae Vielicen, esse apud illos quasdam observationes
iustitiae multorum perniciosas, supplicassentque nobis, ut tempore
regiminis nostri, eas ipsas observationes abrogaremus et aboleremus,
iustitiaeque ipsorum conservare benigne consulere dignaremur. Nos qui
omnes subditos nostros, iuxta a nobis petentes ad benignam exauditionis
grām admittere, eorumque iustitiae incrementum communi consulere solemus,
iuxta hanc supplicationem annuere commiseramus ipsis Proconsuli et Con-
sulis ac Civibus nostris Vielicen praesatis, ut omnibus eiusmodi observa-
tionibus iniquis et illicitis, in publicam ipsorum consultationem relatis, constituerent
et concluderent, ea quae ad conservandam et retinendam ipsorum ius-
titiam, et abolerendasque ipsas iniquas observationes conducere videren-
tur. Nobisque tandem illa praesentarent. Quod cum illa asseri, summoque
secepissent, confecerunt unanimi omnium ipsorum voto. Et assensu. Artic-
ulos infrascriptos, eosque nobis bene examinatos perperos ac discussos,
obtulerunt. Supplicantes ut illos in Privilegium redigere, authorita-
teque nostra Regia approbare, ratificare, et confirmare dignaremur.
Quorum quidem articulorum tenor est talis.
Actum et conclusum per Consulatam, ac totam communitatem
Civitatis Vielicen feria secunda post festum sancti Iohannis Baptiste
proxima Anno Domini millesimo quingentesimo quinquagesimo primo. Ab-
sentes consuetudinem antehac in praevocem et gravamen, ne possumus sub
praetextu cuiusdam laudi, quod nusquam habebatur, in Civitate servatam,
colleatque omne super hac re dubietatem. Consules una cum tota commu-
nitate et senioribus contuberniorum, decreverunt et concluserunt, ex nunc
futuris temporibus in Civitate Vielicen perpetuo servari. Quod nepotes et

Nepotes sexus utriusque ex filio et filia progenti succedere debent. loco parentum
suorum mortuorum, in percipiendis bonis omnibus mobilibus et immobilibus,
Aui vel Auiæ, ita videtur, intelligendo quod si filius tempore vite patris vel ma-
tris sue matrimonium contraxerit, vel filia marito elocata fuerit, legitimam
relictæ prole viuentis patris vel matris, et vita excesserit, pueri utroque
tam filii quam filia, mortuo Aui vel Auiæ, in hereditatem eorum succedent,
sortemque ac partem unam, quam pater vel mater eorum percipere debue-
rat, tollent. Defalcato tamen in primis eo. Quod pater vel mater eiusmodi
liberorum tempore vite sue de bonis parentum adeptus erat.
De nepotibus vero ab emancipatis filiis vel filiabus procedentibus, hoc
est quorum pater vel mater coram aliquo officio consulari vel iudiciali bo-
nis abrenunciaverit, paternis vel maternis secus erit intelligendum. Tales enim
in bonis Aui vel Auiæ hereditare vel succedere minime poterunt, Quum nec
parentes eorum si superuiverent ex eo, quia successioni abrenunciaverunt,
quicquid perciperet, nisi filii non emancipati vel eorum heredes, seu descendentes
deficerent. Illis enim deficientibus filii emancipati vel ab eis descendi succedent,
parentibus suis, et in huiusmodi successione omnibus collateralibus quan-
tumcumque proximis præferendi erunt, emancipatione huiusmodi illis mi-
nime obstantibus.

Si qui vero forsan ante hanc in successione huiusmodi nepotum commisi-
erunt errores, per iam præsens Statutum minime quicquid actionis occasione
huiusmodi successioni innotari a quoquam debeat, laudem etiam istud
non in præterita sed in futura derinabitur.

Præterea ad præcludendam viam difficultatum quæ in Civitate origeban-
tur vel oriri quorundam modo possent, occasione parafernæ, suppellectilibusque
uxore mortua relictæ, conclusum una cum tota civitate est perpetuo
in Civitate, a quovis hominum servari. Quod quando cumque uxor alicuius
Civis ab hac luce decesserit, relictæ pueris filiis vel filiabus uno vel plu-
ribus. Et tunc paraferna omnis quæ gerada vulgo dicitur, suppellectilibusque
tota quo cumque nomine vocetur, non ad aliquem alium, nisi ad maritum
et pueros ipsius cuiuscumque sexus fuerint, pertinere debet, alijs omnibus
dictæ mortuæ propinquis sororibus cognatis, penitus exclusis, puerisque
 tandem ab hac luce decessentibus, illud totum ut iuxta est patri cedit.

Si vero vxor mortua prolem non reliquerit extunc id totum quod ad
parafernā seu ad geradam spectat vel spectari iure cernitur, quod ipsa
secum in domum mariti importauit, & apud viuente niterim a se non alie-
nauit, vel temporis longitudine contrita & consumpta non sunt, sorori
dictae mortuae aut propinquiori in linea cognata, per maritum extra-
datur. Alia suppellectili in Auro & Argento, elenodijs, pecunijs paratis,
ac alijs omnibus rebus per eandem in domum mariti importatis, a maxi-
mo ad minimum, quae ad parafernā seu geradam non pertinent circa
maritum vxoris mortuae remanente. Pro quibus omnibus a propinquis
maritus ipse nullo modo impeti debet. Verum illa maritus libere pro
libitu conuertet suo, exinde rationem faciendo. *Indoy nmsimill*
Hec etiam praecensendo qd soror illa vel cognata quae geradam huius-
modi accipere debet ex hijs quae acceptura erit, maritus mortuae re-
linquere debet, id quod ius disponit, hoc est lectum, strata lecti, ac alia
in iure descripta. Illa etiam omnia quae vir vxori ante & post nupti-
as pro decore & ornatu suo emit & comparauit, in Auro & Argento,
vestimentis, elenodijs, monilibus, ac alijs omnibus rebus, nullis exceptis,
inter parafernā seu geradam, nequaquam computari debent, verum mor-
tua vxore ea omnia vir apud se tanq̃ propria retinebit, nec pro eorum
responsione tenebitur. Si vero maritum prius vxorem mori conti-
gerit, sine exstabant pueri siue non, paraferna omnis ac suppellectilis to-
ta, quam secum vxor importauit, tum & illa quae maritus ante & post
nuptias sibi dedit, coemit, & comparauit, in Auro & Argento, elenodijs,
vestimentis, & id genus rebus apud relictam viduam remanere debet,
& pro libitu ipsius conuertit. *msi qd in paraferna non est*
Item in declarando amore coniugali remunerandaq̃ fidelitate vnus
coniugis erga alium. Quicquid maritus vxori suae, aut e contra vxor
viro suo tempore vitae suae, siue exstantibus pueris siue non exstantibus,
honorum mobilium dederit, donauerit, inscripserit, aut super aliqua
hereditate reformauerit, firmum esse debet, nec per quempiam quocunq̃
prae-textu immutari poterit. *aliam qd in paraferna non est*
Donationes etiam mutuae quas coniuges prole carentes inter se facere
conueuerunt, uti iuste & consentaneae, immobiles firmaeq̃ manere debent,

licitumque erit marito uxori suae, et e contra uxori ipsi marito suo,
prole carentibus, coram officio Consulari, aut iudicio huiusmodi bona
omnia mobilia et immobilia, a maximo ad minimum, nullis exceptis
et exclusis, quocumque nomine vocentur, quae actu habuerint vel
habiturae sunt, siue huiusmodi bona sunt ex parentibus hereditaria,
ex aliisque successione quacumque deuoluta, siue labore proprio parata,
sibi inuicem mutuo dare, donare, resignare, per illum coniugem, qui
alteri superuivet, haberi teneant, ac hereditarie possideri de eiusque dispo-
sitione, secundum eius beneplacitum, absque cuiusvis contradictione, nec
per aliquem donatio huiusmodi infringi poterit.

Ultimarum voluntatum, ordinationes seu testamenta siue sint ma-
nifesta sed in publico coram officio Consulari seu iudicij facta,
siue etiam oclusa et obsignata, tempore perfectae sanitatis, vel in lecto
egritudinis ad iudicium seu officium Consulare per testatores sub
sigillis presentata, ac imposita, Ita quod testatores ipsi in ea impositione
eorum declarauerint, aperte ultimam suam voluntatem in eis conti-
nueri, postulauerintque, ut secundum iuxta contenta post mortem suam
omnia disponatur perpetuis temporibus, robur et firmitatem ha-
bere debeant, dum modo nihil contineatur in eis quod iuri Civili
et plebiscitis Civitatis repugnare videretur. In huiusmodi testa-
mentis siue manifestis siue oclusis et obsignatis, quicquid vir uxori
suae et e contra uxor viro suo aut alieni extraneo in bonis mobilibus
dececit, donaverit, inscripserit, super hereditate reformaverit, in pia
opera legaverit, debitum recognoverit, Executores pro libitu elegerit
statueritque ac alia ordinauerit, firmitate esse debet, nec per aliquem
haeredem propinquum amicum aut extraneum quocumque poterit im-
tari vel impugnari. Hoc etiam praestitendo, quod si forsitan in testa-
mentis cuiusmodi apertis vel oclusis, reperta fuerit vel reperta fuerit,
una aliqua particula vel plures, quae iuri communi vel laude Civi-
tis repugnare viderentur per eas vel unam illarum totum illud testa-
mentum non debet infringi et annihilari, sed illa vel ille duntaxat
particula vel particulae quae iuri vel laude Civitatis fuerit contraria,
vel fuerint contrariae, erit reicienda vel reiciendae, alijs omnibus in

eiusmodi testamentis contentis in robore suo remanentibus saluis.
Hereditates tamen & bona immobilia testamentis in seculo aggritudi-
nis confectis etiam oclum & obsignatis ad officiumq; impositis, aliena-
ri a propinquis non poterunt, id em contra iura & equitatem fieri vi-
deatur. Summa vero pecuniaria in eiusmodi bonis hereditariis testa-
mentaliter pro arbitrio testatoris poterat inscribi & legari.
Tempore etiam suspecto pestis si vir vel mulier iudicium seu officium
Consulare habere non possit, coram quibus testamentum & voluntate
suam declararet, adtersitis duobus vel tribus ex senioribus contuber-
norum, vel alijs vicinis suis hominibus probis, coram eis voluntatem
suam declarabit, & illi tandem coram officio voluntatem illam sub
iuramentis recognoscent, ordinatioq; eiusmodi in quantum non con-
tradict, iuri communi ac laudo Civitatis Testamenti robur obtinebit,
ac si coram officio Consulari aut iudicij facta fuisset, in librumq;
Civitatis adscribatur. Si quis vero cum temerario pro se vel ali-
quem alium quonvis exquisito colore ea prænominata infringere vel
eis quonvis modo contraire, aut contradicere fuerit animus, talis tanq;
violator iuris communis puniri debebit. Præterea parcendo impensis
quas non modicas creditores in consequendo debito circa arresta
& terminorum iudicialium assitiones cum magno & dispendio &
damno, facere cogebantur, terminos præcursuodientes iudicarios.
Ita communi omnium voto conclusum est, q; si quis creditorum bona
mortui debitoris arrestum fecerit hæredesq; eiusdem mortui debitoris
minores fuerint, hoc est annos emetationis non habentes, debi-
tumq; huiusmodi pro quo arrestatio fuerit facta, manifestum sit
quidum ac probabile erit, vel coram officio Consulari iudicij, aut
alterius officij inscriptum vel testamentaliter recognitum, etiam oc-
casionem dotalicij relicta viduae, ex tunc assando primum ac secun-
dam iudicium citari debebit. Executores vel tutores puerorum
ibidemq; tertium iudicium admitti, per eos debet non obstari, q;
pueri tunc erunt minores, solutioq; debiti subsequi secundum
q; bona se extendunt. Quod si debitum non fuerit liquidum
nec sufficienter probatum, hoc est si non erit coram aliquo officio

recognitum. sed super solos chirographos qui quandoque delineri possunt,
vel alio quouis modo ostendetur. extunc facto arresto astando primum
et secundum terminos iudicarios. Tercium iudicium bis precuslodien
tandem in librum iudiciorum inscribi. Et annotari diligentia arrestantis
debebit, nec iam ultra terminos precuslodire tenebitur, verum ita sub an-
notatione negocium stabit. quoad pueri ad annos discretionis peruene-
rint, quibus tandem citatus procedetur contra eos id quod iuris erit.
Interim vero bona illa sic arrestata diuendi aut quouis modo aliena-
ri, in damnum creditorum minime debebunt, sed nec quisque sine scientia
eorundem creditorum de bonis huiusmodi disponi poterit. Res tamen
et merces arresto subiecto si quae fuerint, quae corrumpi viderentur,
sub testimonio bonorum cum scientia creditorum diuendi poterint, pe-
cuniaque ad iudicium reponi debebit. Si vero arrestum factum fue-
rit, contra debitorem, qui debitor vel fuerit profugus probarique po-
terit, sufficienter illum profugum esse, ut pote in claustro sese occul-
tare vel saluum conductum a Mte Regia aut ab Civili seu alio
quocunque officio habere in damnum creditorum, vel quouis alio
modo probationem fuerit, eum profugum esse, extunc post huiusmodi
probationem illi creditori qui arrestum fecerit, Tercium iudicium
admitti debebit. ipseque in suum super bonis profugi debet. Et licet sal-
uiconductus quibuscumque minime obstantibus producere poterit,
quo periculo solutio ex bonis illis impendi sibi debet in effectum.
Cautione tamen sufficienti facta, iudicio pro innocentia quarumcumque
personarum occasione talium bonorum arrestatorum ac iudicialiter
consecutorum. Quod si contra talem debitorem sufficienter
probari non poterit, quod profugus sit, sed solum per tempus absente-
tur a Civitate, extunc arresto facto, astando terminos iudicarios
primum et secundum. Iudicium tandem tercium incessanter pre-
custodire debet, ad annum et diem. Interimque intra tempus illud ci-
tatio ab Advocato Civili accipi debebit ad citandum debitorem ubi
repperiri poterit. Post annum vero et diem si eum ad citandum pro
admittendo tercio iudicio habere non poterit, testimoniumque diligen-
tia sua de quesito illo ad citandum et non inuento aliunde attulerit.

Tercium iudicium sibi admitti in bona eiusdem debet et ibidem ius suum perducere poterit, solutioque de debitis subsequi debet, Cautione itidem sufficienti iudicio facta, pro indemnitate, occasione huiusmodi bonorum arrestatorum et per iudicium sibi adiudicatum. Nos itaque Sigismundus Augustus Rex praefatus, considerantes omnes et singulos articulos praemissos esse iustos et rationabiles illos in omnibus et singulis eorum clausulis et punctis, approbamus, ratificamus, et confirmamus, approbamusque ratificamus et confirmamus, ac pro veris et rationabilibus legibus, Institutis Civitatis Strae Vielicenensis eiusque Civibus universis, presentibus et futuris perpetuo observari et cunctis damus et concedimus, decernimus eos ipsos articulos supra descriptos, ac omnia et singula in eis contenta demum ad tempora futura robur debita et perpetua firmitatis obtinere debere, tenore presentium nostrorum, Harum quibus Sigillum nostrum presentibus et subappensum testimonio literarum, Datum Prothierconia Sabbato ante Dominicam quadragesimae proximo, Anno Domini millesimo quingentesimo quinquagesimo secundo, Regni vero nostri vigesimo tercio, Presentibus Rebus et Rectoribus in Christo patribus Nicolao Dzerzowski Archiepiscopo Gnesnen, legato nato et primate, Andree Zebzidowski Czaconien, Ioanne Dziozowski Vlaconsamen, Andree Noskowski Plocen, Iacobo Vcharzski Chelmen Episcopis, Nec non Magistris Generosis et venerabilibus, Ioanne Comite a Charnow Castellano Craec, Exercituum Regni nostri campestris, ac Sandomizien Strien, Lubaczowienque, Petro Kmisha Comite in Wyssnicz Palatino Czaconien Regni nostri supremo Marschalco, ac Czaconien Scepusien Prebiterien Colenque, Iannissio Lathalski Posnamien ac Luniwsladonsamen Sluchonienque, Martino Zborowski Calissien, Schidslomen Odalanonienque, Spishkone de Charnow Siradien, Brzeznicen, Kzrepien Ostrzessomenque, Ioanne a Cosczeliec Brzessen Naklen et Biogorien, Petro de Pambrowicza terrarum Russae gnati, Radomien et Cazimirien, Andree Comite a Chenczin Lublinen, Smiatinen, Rohatnienque, Nicolao Iazun de Brudzewo Lancien, Felice Sventski a Sokolow Plocen, Mariemburgen, Plocen, Lomzen, Visnensi que

Andrea Siepiński de Gulezewo Rauen. Ioanne Dziegowski Mazo:
nia. & Vicegeren ac Varschouien Palatinis & Capitaneis. Etanno
de Czethkow Gnesnen ac Puroren. Petro Czarnkowski Calissien
Stanislaw Macziewowski Voimicen ac Zawichosten & Lubomlien, Spil:
kone Iordan de Zakliczin Sandecen Regniqz nostri Thesaurar:
rio. Georgio Chonarski Miedziszecen. Stanislaw Michieczki Visk:
eien. Valentino Dembianski Biecen. Stanislaw a Chenezin Comite
Leopolien ac Belzen Castellani & Capitaneis. Ioanne Ocziński Re:
gni nostri Cancellario. Succamerario. Burgrabioqz Cracouiensi
Sandecen ac Olstinen Capitaneo. Ioanne Przerembski Regni nri
Vicecancellario Praeposito Cracoui. Georgio Podlodowski Prae:
posito Sandomizien & Canco Cracoui. Ioanne Sirakowski Curia
nostra Referendaris. Philippo Padmewski Cantore. Martino Cro:
mero Canco Cracoui. secretariis nostris & alijs quam pluri:
mus dignitarijs & officialibus nostris. Datum per manus praefati Ma:
gnifici Ioannis Ocziński R. P. Cancellarij. Succarij. Burgrabijqz
Crac. Sandecen ac Olstinen Capitanei. Ioannes Ocziński R. P. Cancellarij
SI Gummundus Augustus Dei gra Rex Poloniae. magnus Dux Lithuaniae.
Russiae. Prussiae. Mazouiae. Samogitiae. ac dñs & hares. SI Gnificar:
mus tenore pñtium quorum interest vniuersis. Quia cum summi Comu:
les vna cum tota comunitate senioribus Contubernioru Ciuitatis nostrae
Vielicien conscripserent & concludissent ex nunc futuris temporibus
in Ciuitate Vielicien perpetuo seruari nonnullos articulos in vim iuris
perpetuae consuetudinis seu plebisciti, quod Viskoz appellant, illosqz
nobis obtulissent, & vt illos admittere auctoritateqz nra Regia
approbare & confirmare dignaremur. debita cum instantia nobis
supplicassent, Nos eisdem articulos & conclusiones alijs nostris lris
desuper concessis, ratificassemus & approbassemus, in illorum toto,
tenore, illos in vim Privilegij perpetuo fore obseruari, prout id in lris
nostris desuper concessis, extat scriptum. Quia tamen articulus
primus in numero conclusionu de successione filiorum & nepotum cen:
sebatur non nihil obscuritatis obtinere. vnde non paruum dubiu
futuris temporibus suboriri & materia litigioru subortus nostris

preberi posset, quibus nos benigne providere cupientes eum ipsum articu-
lum sic declaramus & ab omnibus intelligi & praticari volumus,
eo pacto ut velt Nepotes & Neptes sexus utriusq; ex filio vel fi-
lia progeniti, succedere debent. loco parentum suorum mortuorum,
in percipien bonis omnibus mobilibus & immobilibus, Aui vel Auiæ,
pariter prout parentes eorum si viverent, fuissent succedendi, quam
constitutionem non in præterita verum in futura & pñtia extendi
volumus. Ita velt. Quia omnia bona mobilia & immobilia morte
cuiuscumq; masculi vel femina mortuæ in hac Civitate nræ Vieli-
cien vel extra illam ubilibet derelicta quorum divisio & ordinatio
ante huiusmodi constitutionem non est sortita effectum, hoc est, occa-
sione quorum inter hæredes mortuæ vel mortui veridica decisio vel
transactio non est facta, nos declaramus & ita observari & prati-
cari volumus, ut divisio huiusmodi bonorum derelictorum fiat inter
filios & filias huiusmodi mortui vel mortuæ. Nepotibus & Nepti-
bus illorum mortuorum ad eam ipsam divisionem in locum paren-
tum suorum mortuorum admissis, ad percipien partem bonorum hu-
iusmodi quam parentes illorum si viverent fuissent percepturi con-
suetudine contraria in præiudicium & gravamen Nepotum ante hac
observata & velut iniqua iam abrogata illis in huiusmodi perce-
ptione partis se concernen minime obstante. Quocirca vos Pro-
curator & Consules ceterisq; officialibus Civitatis nræ Vielicien-
ae, quos divisio bonorum derelictorum inter hæredes mortui vel
mortuæ pertinet. Mandamus qñs in dividendis omnibus bonis mo-
bilibus & immobilibus morte cuiuscumq; masculi vel femina de-
relictæ, quorum divisio hactenus facta non est, eam constitutio-
nem & declarationem nræ observetis & sedum illius tenorem
bona huiusmodi inter hæredes mortui vel mortuæ. Nepotibus vel Ne-
ptibus in locum parentum suorum admissis dividatis illisq; partem
bonorum quam parentes eorum si viverent, essent percepturi assigne-
tis & tradatis in effectum. In cuius rei testimonium Sigillum nostrum
pñtib; est subappensum. Datum conventionis grali Piotrcowien Sabbato an
Dominica Latare. Anno Domi millesimo quingentesio quinquagesimo secundo Regni xxij.

Joannis Oczeski
12 p. Cant.

R. Mag. Joannis Oczeski
R. P. Cancellarij Suedzj.
Burgrabijs Cracowien San-
decen & Olstinen Capitanei.

12

1225

1225

Album in Indico 27. anno 1760.

W 19

Fi 1552.

Officium deus Gustavus
censu deus Gustavus
du. Augustus coll. 1760.

W

RO

Exemplum nam
habitu in donato
Joho 17 2 inf

Dispositum